

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«08» ноябрь 2021 ел

КАРАР

№ 343

**Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориисендэ
авария хэллэренең электрон моделен кулланып, авария хэллэренең
нэтижэлэрэн бетерү буенча гамэллэр планын раслау турында**

«Жылылык белэн тээмин иту турында» 2010 елның 27 июлендэгэ 190-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендэ жирле үзидарэне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендэгэ 131-ФЗ номерлы Федераль закон; «Жылылык бирү чорына өзөрлекне бэялэү кагыйдэлэрэн раслау турында» 2013 елның 12 мартандагы 103 номерлы Россия Федерациясе Энергетика министрлэгы боерыгы; нигезендэ, Балтач муниципаль районы территориисендэ авария хэлендэгэ хэллэрнэ һәм аларның нэтижэлэрэн бетерү, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы халкына мәгълүмат бирү системасын камиллэштерү максатларында, Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты карар бирэ:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориисендэ авария хэллэренең электрон моделен кулланып; авария хэллэренең нэтижэлэрэн бетерү буенча гамэллэр планын күшымта нигезендэ расларга;
2. Элеге каарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтэрэндэ Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
3. Элеге каарның үтэлешен контролдэ тууны төзөлеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык бүлеге башлыгына йөкләргэ.

Житэкче

А.Ф. Хәйретдинов

Татарстан Республикасы
Балтач район башкарма комитетының
2021 елның 28. 11.
343 номерлы каарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә
авария хәлләренең электрон моделен кулланып, авария хәлләренең
нәтижәләрен бетерү буенча гамәлләр планы**

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Авария хәлләренең электрон моделен кулланып, авария хәлләренең нәтижәләрен бетерү буенча гамәлләр планы (алга таба - План) Балтач муниципаль районының жылдылык белән тәэммин итү системаларында авария хәлләренең нәтижәләрен бетерү белән бәйле мәсьәләләрне хәл иткәндә, Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты, ресурс белән тәэммин итүче оешмалар, идарә итүче компанияләр, торак милекчеләре ширкәтләре, жылдылык энергиясен кулланучылар эшчәнлеген координацияләү максатларында эшләнде.

2. Планда авария хәле дигәндә жылдылык белән тәэммин итү объекты корылмаларының һәм (яки) жылдылык куллану жайламаларының жимерелүенә яки заарланауына, контролдә тотып булмаслык шартлауга һәм (яки) куркының матдәләр чыгуга, жылдылык белән тәэммин итү объектларының һәм (яки) жылдылык кулланучы жайламаларның билгеләнгән технологик эш режимыннан читкә тайпылуына, жылдылык энергиясен (егәрлек) куллану режимын тулысынча яисә өлешчә чикләүгә китергән жылдылык белән тәэммин итү объектында һәм (яки) жылдылык белән тәэммин итү жайламасында технологик бозулар аңлашила.

3. Жылдылык чөлтәрләрендә һәм жылдылык энергиясе чыганакларында авария хәлләренең (гадәттән тыш хәлләренең) мөмкин булган нәтижәләре исемлегенә түбәндәгеләр керә:

- халыкны, социаль өлкә объектларын жылдылык белән тәэммин итүне кыска вакытка бозу;
- халық, социаль өлкә объектлары өчен жылдылык энергиясен куллану режимын тулысынча чикләү;
- жылдылык белән тәэммин итү объектларының (казаннар, жылдылык чөлтәрләре, котельныйларның) жимерелүе;
- тәүлек һәм андан да күбрәк вакыт жылдылык белән тәэммин ителмәү.

4. Балтач район башкарма комитетының төп бурычы - халыкны һәм социаль объектларны жылдылык белән тәэммин итүне оештыру.

Халыкка һәм икътисад объектларына электр, жылдылык энергиясе, газ һәм су белән тәэммин итүне туктату белән бәйле гадәттән тыш хәлләренең

нәтижәләрен бетерүгә, шулай ук яшәешне тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итү өчен түбәндәге структур бүлекчәләр, көчләр һәм чаралар жәлеп ителә:

- Гражданнар обороносы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәлаказалардан килгән зыяннарны бетерү буенча Россия Федерациясе министрлығының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсенең Дәүләт янгынга каршы хезмәтенең федераль янгынга каршы хезмәте 7 янгын сүндерүкоткару отряды 110 янгын сүндерү-коткару бүлеге;

- Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «ТКХ КЖП» АЖ;
- Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы буенча Россия Эчке эшләр министрлығы бүлеге;
- Казан Трансгаз «Балтасигаз» эксплуатация-житештерү идарәсе;
- Идел буе электр чөлтәрләре Балтач районы электр чөлтәрләре;
- Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы ГО хезмәтләренең көчләре һәм чаралары.

Алдан эшләнгән оператив планнар нигезендә, фаразларга караганда, килеп туган хәл һәм хәл ителә торган бурычлар күләменә карап, Балтач муниципаль районы Гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе көчләрен һәм чараларын жәлеп итү.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе эшче төркеме түбәндәгеләрне оештыра:

- план буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителә торган шәһәр һәм район көчләрен һәм чараларын, идарәләрен (предприятиеләрен) һәм оешмаларын әзерлек хәленә китерүне;

- торак массивларга һәм икътисад объектларына электр, жылылык энергиясе, газ һәм су белән тәэмин итүне туктату белән бәйле табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр шартларында чараларны үтәүгә Балтач муниципаль районы Гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе Рәисенә карар кабул итү өчен тәкъдимнәр әзерләүне;

- үзара хезмәттәшлек итүче, югарыда торган һәм аларга буйсынуучы идарә органнары арасында мәгълүмат жыю һәм алмашуны билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыруны;

- халыкның тормыш эшчәnlеге объектларының нормаль эшенә һәм икътисад объектларының эшләвенә йогынты ясый торган табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү, Балтач муниципаль районында килеп туган хәл турында турында халыкка, авыл (поселок) жирлекләре органнарына, учреждениеләрнең һәм оешмаларның дежур-диспетчерлык хезмәтләренә вакытында хәбәр итү һәм мәгълүмат би्रү;

- үзара хезмәттәшлек планы буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителгән идарәләрнең һәм оешмаларның көчләре һәм чаралары гамәлләрен координацияләү;

- маxсус техника һәм шәхси состав бүлеп би्रү буенча хәрби житәкчелек органнары белән хезмәттәшлекне оештыру;

- Балтач муниципаль районы Гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе Рәисенең чараларны үтәү буенча карары (боерыгы) үтәлешен контролльдә тоту.

Ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләре һәм оешмалары житәкчеләре:

- кирәклө авария-торгызу эшләре күләмен, аларны тәмамлау өчен кирәклө вакытны билгелиләр һәм «Авария-торгызу эшләренең План-графигын» эшлиләр;

- авария-торгызу бригадалары арасында үзара хезмәттәшлекне оештыралар;

- эшнең өзлексез баруын тәэмин итәләр;

- халыкны коммуналь хезмәтләр белән тәэмин итүне эшләр башкару вакытында «вакытлы схемалар» буенча оештыралар.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы булеге начальнигы түбәндәгеләрне тәэмин итә:

- ГТХ зонасында жәмәгать тәртибен саклауны;

- махсус һәм инженер техникасының тоткарлыксыз үтеп керүе;

- эвакуацияләнә торган халык булган автобусларны озата баруны һәм вакытлыча урнаштыру пунктларында куркынычсызлыкны;

- мөлкәтне саклауны.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Балтач ТКХ КҖП» АЖ Житәкчесе белән берлектә: халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларын әзерләүне тәэмин итә.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Хужалык эксплуатация хезмәте» МБУ халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларына алып бару өчен кирәклө санда автобуслар бүләп бирүне тәэмин итә.

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Балтач муниципаль районы социаль яклау булеге башлыгы вакытлыча урнаштыру пунктларында халыкка психологик яктан ярдәм итүне тәэмин итә.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районында «Жәмәгать туклануы» кулланучылар жәмгыяте:

- гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә жәлеп ителгән көчләрне һәм вакытлыча урнаштыру пунктларында эвакуацияләнә торган халыкны кайнар ризык белән тәэмин итүне оештыра.

«Балтач РҮХ» ДАССУнең житәкчесе түбәндәгеләрне тәэмин итә:

- зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәту өчен медицина учреждениеләрен әзерләүне (медицина ярдәме күрсәтүнең өстәмә пунктларын жәелдерүне);

- халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларына медицина персонаалы беркетүне;

- фаразланган авария-коткару эшләрен үткәрү урыннарына медицина формированиеләрен жибәрү өчен әзерләүне;

- гадәттән тыш хәл зонасында халыкны дәвалау-эвакуацияләүне тәэмин итү өчен транспорт әзерләүне.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Хезмәт» газетасы мөхәррире:

- гадэттэн тыш хэл режимын алып бару, аны бетерү һэм гадэттэн тыш хэл режимын бетерү буенча күрелэ торган чаралар турында халыкка вакытында мэгълумат бириүне оештыра.

5. Жылылык белэн тээмин итүче оешмаларның бурычлары:

- кулланучыларны жылылык белэн тотрыклы тээмин итү;
- энергия чыганакларының кирәкле параметрларын саклап тору;
- биналарда нормаль температура режимын тээмин итү;
- дежур - диспетчерлык хезмәтенең (алга таба - ДДХ) тәүлек буе эшләвен оештыру;

- энергоресурсларның яки ягулыкның вакытлыча житмәве вакытында технологик бозулар, кулланучыларны чикләүләр һэм өзүләр вакытында оператив гамәлләр планы белэн эшләнгән инструкцияне эшләү һэм раслау;

- инженер-техник чeltärlärdä технологик бозулар яки авария хәлләре турында мэгълумат алганда яки энергияне сак тоту режимнарын бозганда үз вәкилләренең урыннарга чыгуын тээмин итү;

- хезмәт күрсәтелә торган инженерлык чeltärlärenдä авария хәлен бетерү буенча минималь вакыт эчендә эш башкару;

- куркыныч зоналарны саклау буенча чаралар күрү (авария урынын коймаларга, билгеләргә һэм жәяүлеләренең һэм транспорт чараларының куркыныч зонага очраклы эләгүен кисетү максатларында дайми күзәтүне тээмин итәргә);

- Балтач муниципаль районның бердәм дежур - диспетчерлык хезмәте (алга таба - БДДХ) диспетчери на жылылык чыганагының жылылык бириүне туктатуы яки чикләве, сәбәпләрне, кабул ителә торган чараларны һэм юкка чыгару вакытларын күрсәтеп, өзелү дәвамлылығы турында мэгълумат житкөрү.

6. Жылылык белэн тээмин итүче оешмаларның коммуналь хезмәтләрне башкаручылар һэм кулланучылар белэн үзара мөнәсәбәтләре алар арасында төзелгән шартнамәләр һэм коммуналь хезмәтләр күрсәтү өлкәсендәге гамәлдә булган законнар белэн билгеләнә. Коммуналь хезмәтләрне башкаручыларның, кулланучыларның һэм жылылык белэн тээмин итүче оешманың жаваплылығы инженерлык чeltärlärenең баланста булыу белэн билгеләнә һэм инженерлык чeltärlärenең баланска каравын һэм якларның эксплуатация жаваплылығын чикләү шартнамәсенә беркетеп бирелә торган актта теркәлә.

7. Коммуналь хезмәтләрне башкаручылар жылылык кулланучы системаларга вакытында һэм сыйфатлы техник хезмәт күрсәтүне һэм ремонтлауны тээмин итәләр, шулай ук жылылык энергиясеннән файдалану шартнамәсе нигезендә жылылык белэн тээмин итү чыганакларында жылылык егәрлеге яки ягулык житмәү вакытында жылылык кулланучы жайламаларны чикләү һэм өзү графигын эшләүне һэм үтәүне тээмин итәләр.

8. Коммуналь хезмәтләрне кулланучылар алар белэн жылылык кулланучы системаларга техник хезмәт күрсәтүгә һэм ремонт ясауга шартнамәләр төзелгән маҳсус оешма хезмәткәрләренә тәүлекнен теләсә кайсы вакытында объектларга керүне тээмин итәләр.

II. МАКСАТЛАР һЭМ БУРЫЧЛАР

1. План максатлары булып түбәндәгеләр тора:

- социаль өлкә объектлары эшчәнлегенең нәтижәлелеген, тотрыклылыгын һәм ышанычлылыгын арттыру;
- торак-коммуналь хужалық билгеләнешендәге объектларда технологик бозуларны һәм авария хәлләрен бетерү буенча көчләрне мобилизацияләү;
- торак-коммуналь хужалық билгеләнешендәге объектларда технологик бозуларның һәм авария хәлләренең кулай дәрәҗәсенә кадәр киметү;
- торак-коммуналь хужалық билгеләнешендәге объектларда технологик бозулар һәм авария хәлләре барлыкка килү һәтижәләрен минимальләштерү.

2. Планның бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- торак-коммуналь хужалық билгеләнешендәге объектларда авария хәлен бетерү буенча оператив штабларны әзерлеккә китерү, кирәклө көчләрне һәм chaрапарны туплау (концентрацияләү);
- авария хәлләрен локальләштерү һәм бетерү эшләрен оештыру;
- авария хәлләрен локальләштерү һәм бетерү эшләрен матди-техник ресурслар белән тәэммин итү;
- авария хәлләре барлыкка килү һәм аларны бетерү барышында халыкның тормыш-көнкүрешен, социаль һәм мәдәни өлкә объектларының тотрыклы эшләвен тәэммин итү.

III. ЭШЛӘРНЕ ОЕШТЫРУ

1. Жылылык белән тәэммин итү объектларында авария хәлен бетерү белән идарә итү.

Авария хәлен бетерү буенча эшләрне координацияләүне муниципаль дәрәҗәдә Балтач муниципаль районның гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгын тәэммин итү комиссиясе, объект дәрәҗәсендә - объектны эксплуатацияләүче оешма житәкчесе башкара.

Көндәлек идарә органнары булып түбәндәгеләр тора:

- муниципаль дәрәҗәдә - мәгълүмат жыю, эшкәрту һәм алмашу, оператив җавап бирү һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ДДХ оешмаларының уртак гамәлләрен координацияләү, гадәттән тыш хәл (алга таба - гадәттән тыш хәлләр) шартларында авария - коткарү һәм башка көчләрнең көчләре һәм chaрапары белән оператив идарә итү мәсьәләләре буенча БДДХ;
- объект дәрәҗәсендә - оешманың дежур-диспетчерлык хезмәте.

Көндәлек идарә органнарын урнаштыру техник идарә итү chaрапары, элементә, хәбәр итү һәм тормыш белән тәэммин итү chaрапары белән жиһазландырылган, куллануга дайми әзерлек торышында булган стационар идарә пунктларында гамәлгә ашырыла.

2. Жылылык белән тәэммин итү объектларында аварияләрне бетерү өчен көчләр һәм chaрапар.

Жылылык белән тәэммин итү объектларында көндәлек эшчәнлек режимында белгечләрнең дежур торуы гамәлгә ашырыла.

Авария хәлен бетерү эшләренә әзерлек вакыты - 45 мин. Аварияләрне бетерү өчен билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләр булдырыла һәм кулланыла:

- авария-торгызу эшләрен норматив вакытта башкаруны тәэммин итәргә тиешле резерв фондлар;

- авария хэлэндэгэ зонада кулланучыларны күчерү буенча вакытында каар кабул итү максатыннан оператив мэгълуматларны керту өчен жылылык белэн тээмин итү схемасының электрон моделе.

3. Жылылык белэн тээмин итү объектларында авариялэрне бетерү буенча гамэллэр тэртибе.

Эшлэр житэкчесе авария хэленең сэбэплэре, масштабы һәм мөмкин булган нэтижэлэр, ремонт-торгызу эшләренең планлаштырылган вакыты, жәлеп ителэ торган көчләр һәм чарапар, авария хэленең характеры буенча муниципаль яки объект дәрәжәсенә керту турында гадәттән тыш хәл килеп чыккан мизгелдән 10 минут эчендә БДДХ (ЕДДС) диспетчерына хәбәр итэ.

Авария хәлен аның нэтижәләре характеры буенча муниципаль яки объект дәрәжәсенә керту эш житэкчесе тарафыннан, Россия Энергетика министрлыгының 2013 елың 12 мартандагы 103 номерлы боерыгы белэн расланган Климат шартларын исәпкә алыш, жылылык энергиясен кулланучыларны жылылык белэн тээмин итү ышанычлылыгы критерийларына (Жылылык чорына әзерлекне бәяләү кагыйдәләренә 3 нче күшымта) таянып, башкарыла. Алар нигезендә, жылылык энергиясе чыганагында яки жылылык чөлтәрләрендә авария хәлләрендэгэ барлык ремонт-торгызу чоры дәвамында түбәндәгеләр тээмин ителергә тиеш (әгәр жылылык белэн тээмин итү шартнамәсендә башка режимнар каралмаган булса):

- жылылык энергиясен (жылылык чыганагын) бирү беренче категория кулланучыларга тулысынча;

- жылылык энергиясен (жылылык чыганагын) жылылык һәм жилләтү (вентиляция) өчен бирү икенче һәм өченче категория торак-коммуналъ һәм сәнәгать кулланучыларына Жылылык бирү чорына әзерлекне бәяләү кагыйдәләре белэн билгеләнгән күләмнәрдә;

- жылылык белэн тээмин итү шартнамәсө яклары тарафыннан килештерелгән пар һәм технологик кайнар су чыгымының авария хэлэндәгэ режимы;

- жылылык белэн тээмин итү шартнамәсенең яклары тарафыннан килештерелгән өзелми торган жилләтү системаларының авария хэлэндәгэ жылылык режимы;

- жылылык бирү чорында кайнар су белэн тээмин итүгэ уртача тәүлеклек чыгымы (аны туктату мөмкин булмагандан).

Әгәр эшлэр житэкчесе бәяләвенчә, авария хәле башлану нэтижәсендә Жылылык энергиясен кулланучыларны жылылык белэн тээмин итү ышанычлылыгы критерийлары үтәлсә, авария хәле объект дәрәжәсенә карый.

Әгәр эшлэр житэкчесе бәяләвенчә, авария хәле башлану нэтижәсендә Жылылык энергиясен кулланучыларны жылылык белэн тээмин итү ышанычлылыгы критерийлары үтәлмәсә, авария хәле муниципаль дәрәжәгә карый.

Жылылык белэн тээмин итүче оешма электрон модельләштерүне кулланып (кирәк булганда) жылылык белэн тээмин итү объектларында авария хәлен бетерү буенча мөмкин булган техник каарлар эшли.

Интернет-телекоммуникация чөлтәрендә Балтач муниципаль районының рәсми сайтында мэгълумат урнаштыру юлы белэн халыкка килеп туган хәл турында хәбәр ителә.

Эшләргә өстәмә көч hәм акча жәлеп итү кирәк булган очракта, эш житәкчесе бу хакта Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районның гадәттән тыш хәлләр hәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисенә, БДДХ диспетчерына хәбәр итә.

4. Авария хәле аркасында гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы янаганда (тәүлеккә hәм аннан да күбрәк вакытка торак кварталларда халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итүнең коммуналь-техник системаларын авария хәлендә өзгәндә, шулай ук әйләнә-тирә һаваның кискен түбән температуралары шартларында) эшне Балтач муниципаль районның гадәттән тыш хәлләр hәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе координацияли.